

for at han skulle komme. Kanskje alle de andre ville gjøre narr av ham. Og så var det hele gått så fint.

Å, at hun kunne skamme seg for sin snille, gode far, bare fordi at han ikke var fin som de andre pappaene. Hun elsket ham jo overalt på jorden!

— Jeg er stygg. Forferdelig stygg, gråt Anne Katrine ned i hodeputen, men aldri skal et menneske få vite at jeg skammer meg for at min far er en enkel mann.

Hun lå med åpne øyne og stirret ut i natten. Men aldri skal jeg føle slik etter denne dag, tenkte hun videre.

Men Else lå våken og tenkte: Anne Katrine kan gråte fordi hun er så glad i faren sin. Så rart! Jeg er nok også glad i min pappa, men gråte på grunn av det? — Nei, det kan jeg sannelig ikke.

Men hun fikk respekt for Anne Katrine. Hun var trofast og dyp.

Det er nok ordentlig kjærighet tenkte Else.

Sykkelturen

Noen daget etter kom syklene. Flunkende nye. Skinnende blanke. Og det ble sykling over alle grenser.

Hvert eneste friminutt var det øvelse ute på den store gårdsplassen. Det varte ikke så lenge før de våget seg så smått ut på landeveien, fjorten dager etter at syklene kom, syklet de til stasjonen etter posten hver eneste dag.

Anne Katrine var som forvandlet. Ikke slik at hun var livlig eller morsom, det lå ikke for henne, men hun snakket mere, ikke minst med Else, om kveldene. Da likte hun å snakke om hva hun skulle gjøre når hun ble ferdig med skolen og kom hjem til faren sin.

— Jeg vil lære bokholderi, slik at jeg kan hjelpe far, sa Anne Katrine.

— Og så skal jeg arbeide! fortsatte hun med lysende øyne. Arbeide er det beste i verden. Ik-

ke noe hjelper en så godt gjennom livet, sier far.

Så fortalte hun også Else om moren. At hun var datter på en stor gård, en av disse gamle ættegårdene, der slekten hadde sittet i menneskealdrer. Den gang moren hadde giftet seg med den fattige unge skomakeren, ville den stolte slekten ikke vite noe mere av henne. Da moren døde ble all forbindelse brutt. Anne Katrines far ville ingen arv ha da svigerforeldrene døde. Hun hadde aldri hatt noen forbindelse med sin slekt der oppe i dalene.

— Jeg ville ikke gå inn døren til den familien som støtte ut min mor, før vil jeg dø, sa hun.

— Du er like stolt som slekten din oppe i dalene du, sa Else.

Anne Katrine stusset. Den tanken hadde aldri falt henne inn.

— Det er visst sant det du sier, sa hun takkefull.

Else Beck beundret Anne Katrine fra den kvelden hun hadde grått fordi hun var så glad i faren. Og mere og mere, ettersom hun snakket

mer med henne. Hun var liksom så fast og sikker.

Knis og latter var det ikke med henne. Hun lignet ikke de andre jentene. Nei, det var ikke på den måte Anne Katrine hadde det — men Else likte henne allikevel.

Bare det at når Anne Katrine hadde lovet en ting, så kunne en være så helt trygg på det.

Ikke sån med Hervor. Når hun hadde lovet ikke å si noe, så plutselig: tu-tut, blåste det ut av henne alt sammen, ut til jordens fire hjørner.

— Det beste i verden er å være god og arbeidsom, sa Anne Katrine.

Elses lille fregnede ansikt så spørrende ut.

— Ja, du har visst rett, Anne Katrine. Jeg synes aldri jeg er så fornøyd som når jeg har vært riktig flittig. — Selv om det ikke er det plukk moro å lappe, synes vel du, Anne Katrine?

— Nei, men det er nødvendig, sa Anne Katrine, det sier far, og han har opplevd det selv. Arbeidet har hjulpet ham.

Men sykle, det var moro, syntes Else, Og selv om det ikke kom opp i noen av småpikenes tan-

ker, så var det allikevel som om de to skinnende syklene og all den moro de hadde med dem, falt tilbake på Anne Katrine. For det var jo henne de kunne takke. Else var strålende glad i sykkel. Den lille, lette skikkelsen rullet avsted som en vind.

En dag var Anne Katrine og Else ute på en lang sykkelturn. De hadde syklet over de store, flate jordene ved stasjonen og inn på smale bygdeveier.

Else var alltid foran. Lange stunder måtte hun sitte stille og vente, slik at Anne Katrine kunne nå henne igjen. Anne Katrine syklet rolig, forhastet seg aldri.

De hadde syklet langt og var nå på vei hjem. Else var et godt stykke foran Anne Katrine. Hun kjørte nettopp sakte oppover en liten bakke, før hun syklet inn i skogen.

Like i skogkanten satt en gutt i grøftekanten. Da Else kom nærmere, så hun at det var Ole Sand.

Hun satte litt sterkere fart på og ville sykle forbi, men Ole Sand reiste seg, gikk frem i veien og stanset henne.

— Jeg har sittet her og ventet på deg, sa han. Jeg så at du syklet ut for en stund siden.

Else ble litt redd. Ole Sand var enda rødere enn han pleide i det store ansiktet sitt. Uttrykket var truende.

— Slipp sykkel min, sa Else.

— Nei takk, sa Ole Sand. Jeg skal ha et lite oppgjør med deg. Det var du som fikk meg sparket fra jobben.

— Nei, der tar du nok feil, Ole Sand! Else gjorde seg så kjekk som mulig.

— Ha, ha! Ole Sand er nok ikke så dum som han ser ut til, lo han.

— Vil du slippe sykkel, din avskyelige laban, sa Else.

— Det er fine greier dette, sa Ole Sand. Det skulle være moro å se om en ikke kunne få gjort den enda finere.

— Hva mener du med det? spurte Else.

— Stig av, så skal du snart få se.

— Innbiller du deg at jeg stiger av sykkel fordi du sier det? spurte Else.

— Da blir jeg nødt til å løfte deg ned.

— Fine greier dette her, sa han, og undersøk-

te sykkelen nøye. Men jeg har hørt at når en stikker hull på denne luftringen, så blir den enda finere. Han lo ondskapsfullt opp mot henne.

— Eller en kan bryte en av disse fine strengene, fortsatte han og lo rått.

— Det er ikke min sykkel, sa Else redd. Fy! så stygg du er.

— Lyver du også? spurte Ole Sand. Du sa jo nettopp at den var din.

Han leide sykkelen med seg og gikk og søkte etter en sten.

— Du kan ikke si annet enn at jeg er ganske grei, fortsatte Ole.

— Jeg kunne jo satt meg opp på denne sykkel og forsvunnet som et skudd, men det vil jeg ikke. Jeg vil bare erte deg fordi du var årsak til at jeg mistet jobben.

Else var så redd at hun kjente hjertet banke helt oppe i halsen, men på samme tid var hun også rasende på den tjukke gutteslampen.

— Ja, vent bare du, så skal du få! sa hun truende. Nå kommer Anne Katrine straks.

— Kommer Anne Katrine, sa han og gaplo. Nei, du narrer ikke meg. Hun er foran, hun.

Nå hadde han endelig funnet en gren som han syntes passet. Men så skulle han få kniven opp av lommen for å spisse grenen riktig til.

Else hadde lyst til å fare på ham og gi ham en lusing.

Han ga seg god tid, spisset grenen skarpere og skarpere.

— Se så, et lite støt i ringen, og så får du en deilig sykkel, så må lille frøken Beck spasere en halv mil.

— Ja, du våger bare.

— Se så, et lite støt, sa Ole Sand.

Else begynte å gråte.

Ole Sand klukket og lo.

Else satte seg rett ned i veikanten og storgråt — men så kom Anne Katrine rolig syklende.

Else fortalte gråtende om Ole Sand.

Anne Katrine hoppet av sykkelen og gikk like på ham:

— Du slipper sykkelen øyeblikkelig.

Ole Sand ble helt forfjamset av Anne Katrines uventede angrep — han trodde han var situasjonen voksen. Han bare gapte og var helt slått ut.

Ganske rolig tok Anne Katrine fra ham

sykkelen og trillet den bort til Else.

— Du skulle passe deg du, Ole Sand, sa Anne Katrine gravalvorlig.

Else var i ett nå oppe på setet, og straks ble hun modigere.

— Du kan få stor straff, Ole Sand, sa Else.

Ole Sand rørte ikke en hånd mere. Da de hadde syklet noen meter kunne ikke Else motstå fristelsen, hun snudde seg og sa:

— Og du som skrev på staldøren at du tilga alt! ropte hun.

— Det var dumt av deg. Du skulle ikke sagt det, hvasket Anne Katrine.

I samme nå bøyde Ole Sand seg ned og tok en liten sten som han kylte etter Else.

Den traff hatten hennes som fikk et trykk så den datt ned på det ene øret.

De satte full fart på og suste avsted.

Men etter den turen ble Else og Anne Katrine enda bedre venner. Mest viste det seg at de stolte på hverandre. Og Anne Katrine skrev hjem til sin far:

— Det er en av jentene jeg liker bedre enn de andre, Else Beck. Else sier alltid det som er sant. Hun lyver aldri.

Olavas og Laurits' bryllup

Olava kokke var kommet til at hun absolutt ville gifte seg med Laurits kusk. Han var imidlertid ikke særlig begeistret for tanken. Når noen spurte ham om han ikke skulle gifte seg geipte han til dem.

Men det tok Olava kokke ganske freidig, inviterte stadig alle de unge pikene til bryllup, holdt leven og fortalte dem for en stas det da skulle bli.

— Bryllupet skal holdes i drengestuen, sa Olava kokke, og fint og elegant skal det være. Søren Busund skal stå på kakkelovnen svøpt i rødt flor og være gipsfigur. Laurits, som har så lett for å ordlegge seg, skal holde taler hele kvelden, og Gurine skal blåse på kam, stas skal det bli, det kan dere stole på.

De gledet seg alle til bryllupet, men det varte og det rakk. Så ville Laurits, og så ville han ikke. Sto bare og geipte i staldøren.